C/2026/3236

2.7.2026

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2007/2/ES, pokud jde o zjednodušení určitých požadavků na zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Unii

(COM(2025) 985 final – 2025/0393 (COD))

(C/2026/3236)

Zpravodajka: **Anna SCHOEMAKERS**

Legislativní postup	EU Law Tracker
Žádost o vypracování stanoviska	Evropský parlament, 17. 12. 2025 Rada, 20. 3. 2026
Právní základ	čl. 192 odst. 1 a článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Dokumenty Evropské komise	COM(2025) 985 final
Příslušné cíle udržitelného rozvoje	cíl č. 9 – Průmysl, inovace a infrastruktura cíl č. 11 – Udržitelná města a obce cíl č. 12 – Odpovědná výroba a spotřeba cíl č. 16 – Mír, spravedlnost a silné instituce
Odpovědná sekce	Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí
Přijato v sekci	26. 2. 2026
Přijato na plenárním zasedání	18. 3. 2026
Plenární zasedání č.	604
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	203/1/2

1. DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR (EHSV)

1.1 podporuje cíle EU v oblasti konkurenceschopnosti, zjednodušení právních předpisů a snížení administrativní zátěže a domnívá se, že přístupná, interoperabilní a vysoce kvalitní prostorová data představují zásadní faktor umožňující inovace, hospodářskou odolnost a odolnost vůči změně klimatu, tvorbu politik založenou na důkazech a řádné fungování jednotného trhu ([1]);

([1]) Viz s. 1 důvodové zprávy.

1.2 vítá revizi směrnice 2007/2/ES (INSPIRE) ([2]) v souladu s hodnocením Komise a zjištěními programu REFIT a vítá navrhované změny, jejichž cílem je zjednodušit povinnosti, odstranit zastaralá ustanovení, omezit zdvojování a modernizovat správu a zároveň zachovat základní cíl soudržné a harmonizované evropské Infrastruktury pro prostorové informace pod názvem GreenData4All ([3]);

1.3 důrazně podporuje sladění revidovaného rámce INSPIRE s horizontálními právními předpisy EU o datech, zejména se směrnicí (EU) 2019/1024 ([4]) o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru, a vítá odstranění překrývajících se a nadbytečných ustanovení v zájmu zajištění právní soudržnosti, interoperability a jasnosti právních předpisů v celém *acquis* EU v digitální oblasti. EHSV se domnívá, že tento přístup náležitě zohledňuje vývoj směrem k jednotnému evropskému datovému ekosystému lépe než paralelní nebo roztříštěné odvětvové režimy ([5]);

1.4 opakuje, že data, jimiž se iniciativa GreenData4All zabývá, by neměla být chápána tak, že slouží pouze politice v oblasti životního prostředí. Prostorová environmentální data mají ze své podstaty přeshraniční a meziodvětvový charakter a představují strategický veřejný statek pro širokou škálu politik členských států a Unie, např. v oblastech přizpůsobování se změně klimatu, zemědělství (např. SZP), kvality ovzduší, kosmických programů, snižování rizika katastrof, veřejného zdraví, územního plánování a civilní ochrany. Tato data mohou být přínosná pro orgány veřejné správy, sociální partnery, organizace občanské společnosti, podniky, výzkumné pracovníky a občany, jakož i pro stanoviska a činnosti EHSV, např. pro jeho práci týkající se přístupu Evropské unie „jedno zdraví“ ([6]). EHSV proto vítá pokračování přístupu na úrovni Unie, jenž spočívá v usnadňování úplného standardizovaného životního cyklu dat v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality ([7]);

1.5 bere na vědomí, že Komise vedla smysluplný a inkluzivní proces zapojení zúčastněných stran a jejich konzultací, který přinesl pozitivní a praktické výsledky, a oceňuje širokou podporu, kterou otázce změny a zjednodušení směrnice 2007/2/ES vyjádřily veřejné orgány, uživatelé vědeckých dat, organizace občanské společnosti, soukromé osoby a další zúčastněné strany, což posiluje legitimitu a praktický význam navrhovaných změn;

1.6 upřednostnil by doplnění výslovného odkazu na sociální partnery a organizace občanské společnosti do článku 18. Ačkoli lze text chápat tak, že je občanská společnost implicitně zahrnuta, absence konkrétního odkazu může vést k rozdílným výkladům a uplatňování na úrovni členských států podle jejich vlastního uvážení, což může ohrozit důsledné a inkluzivní provádění. EHSV kromě toho upřednostňuje možnost být partnerem v procesu provádění realizovaném prostřednictvím víceletého pracovního programu;

1.7 zdůrazňuje, že se očekává, že zjednodušení a modernizace rámce INSPIRE v souladu s nejnovějšími pravidly Unie týkajícími se otevřených dat přinese roční úspory nákladů ve výši přibližně 12 milionů eur, což z něj učiní atraktivní součást souhrnného balíčku pro oblast životního prostředí. Cílem revidovaného přístupu je zjednodušením požadavků a zajištěním souladu se stávajícím rámcem pro otevřená data snížit náklady orgánů veřejné správy na dodržování předpisů a zároveň usnadnit širší a účinnější přístup ke geoprostorovým datovým souborům s vysokou hodnotou veřejným i soukromým uživatelům. Očekává se, že to zlepší opakované používání dat, podpoří inovace a přispěje k lepšímu provádění politik v celé řadě odvětví. EHSV tyto časové a rozpočtové úspory podporuje ([8]);

([2]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2007/2/oj).

([3]) Viz s. 8 a 9 důvodové zprávy.

([4]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru (přepracované znění) (Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj).

([5]) Viz s. 4 a 5 důvodové zprávy.

([6]) Úř. věst. C, C/2026/16, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/16/oj.

([7]) Viz s. 3–6 důvodové zprávy.

([8]) Viz s. 9 a 10 důvodové zprávy.

1.8 konstatuje, že návrh s sebou nenese žádné změny rozpočtového rámce Unie a je prezentován jako rozpočtově neutrální. EHSV však doporučuje zabezpečit, aby měly členské státy přístup k vhodným hardwarovým a softwarovým nástrojům, a mohly tak používat totožné technické normy a postupy, a zajistit díky tomu interoperabilitu dat. Trvalým zájmem by mělo zůstat budování uzpůsobených kapacit. Za tímto účelem by měly být členským státům poskytnuty zvláštní finanční prostředky, zejména na ověřování dat na základě zveřejněných norem ([9]);

1.9 zdůrazňuje, že mezigenerační spravedlnost vyžaduje tvorbu politik zaměřenou na budoucnost, jež bude explicitně zohledňovat dlouhodobé důsledky dnešních rozhodnutí pro budoucí generace. Při sběru, zpracování a zveřejňování prostorových dat je tato zásada obzvláště důležitá, neboť tato data jsou v rostoucí míře využívána jako podklad pro politická rozhodnutí s trvalými environmentálními a společenskými dopady. Přechod od směrnice INSPIRE k rámci GreenData4All, který obstojí i v budoucnu, proto představuje důležitou příležitost k dalšímu posuzování a zmírňování potenciálních negativních důsledků naší budoucnosti založené na datech. Ačkoliv se mezigenerační spravedlnost může jevit jako široká koncepce, lze ji pro tento legislativní proces přímo použít;

1.10 poukazuje na to, že součástí mezigenerační spravedlnosti je předcházení nepříznivým dopadům uchovávání dat na životní prostředí, pokud jde o vodu, energii a využívání půdy. Mezigenerační spravedlnost dále zahrnuje sociální důsledky, včetně rizik vyloučení v tzv. „bílých zónách“ – nebo jednoduše nerovného přístupu. Neměly by být opomíjeny ani v současnosti neznámé a potenciální negativní důsledky umělé inteligence, které je však třeba řešit, například prostřednictvím komunity odborníků z řad uživatelů. Celkový přístup založený na spravedlnosti pak zajistí, aby Infrastruktura pro prostorové informace zůstala přístupná a prospěšná všem – bez ohledu na osobní charakteristiky, původ, úlohu nebo postavení ve společnosti – jako základní prvek spravedlivého a udržitelného rámce pro správu dat, jenž bude sloužit současným i budoucím generacím;

1.11 důrazně doporučuje, aby provádění revidovaného rámce INSPIRE bylo doprovázeno zvýšeným úsilím o zajištění toho, aby byla evropská prostorová data shromažďována, uchovávána, zpracovávána a chráněna v Unii, v rámci evropské soudní pravomoci, v plném souladu s právem Unie a jejími normami pro ochranu údajů a s cíli Unie v oblasti strategické autonomie a digitální odolnosti.

2. VYSVĚTLUJÍCÍ POZNÁMKY

Důvody podporující doporučení 1.1, 1.2 a 1.3

2.1 Jedním z trvalých úspěchů spolupráce v rámci Evropské unie je sdílení a společné využívání prostorových dat. Vytvoření společných rámců pro shromažďování, správu a výměnu geoprostorových informací umožnilo mnoha zúčastněným stranám – zejména veřejným orgánům a organizacím občanské společnosti na místní, regionální, celostátní a unijní úrovni – účinněji plnit jejich úkoly, a to jak v rámci členských států, tak i přeshraničně. Otevřená a přístupná prostorová data jsou základními nástroji pro monitorování, plánování, hodnocení a neustálé zlepšování rozhodování týkajícího se prostorového plánování. Využívají je politiky založené na důkazech a zvyšují administrativní účinnost, transparentnost a odpovědnost. Pokud by členské státy jednaly samostatně, nemohly by odpovídajícím způsobem zajistit vývoj, správu, řízení a interoperabilitu otevřených prostorových dat pro víceúčelové využití mnoha zúčastněnými stranami na celém území Evropské unie.

Důvody podporující doporučení 1.4

2.2 Hodnota prostorových dat je stále více provázána s opatřeními v oblasti klimatu, zmírňováním změny klimatu a přizpůsobováním se této změně, prevencí rizik a systémy včasného varování a reakce pro případ povodní, znečištění ovzduší, sucha a přírodních požárů. Otevřená prostorová data budou i nadále obzvláště důležitá, pokud jde o posílení jednotného trhu a provádění Zelené dohody pro Evropu. Proces přípravy návrhu na změnu směrnice 2007/2/ES byl

([9]) Viz s. 10 důvodové zprávy.

zahájen již před časem a do souhrnnému balíčku byl zařazen až později. Toto začlenění nemá žádné (environmentální) důsledky pro návrh Evropské komise na změnu této směrnice a návrh je plně v souladu se souhrnným balíčkem pro digitální oblast. Ačkoli neexistuje žádný konkrétní cíl udržitelného rozvoje, který by byl výslovně věnován sdílení otevřených dat, obecně se uznává, že otevřená a interoperabilní data jsou nepostradatelnými faktory pro dosažení cílů udržitelného rozvoje jako celku. Spolehlivá prostorová data podporují pokrok v rámci různých cílů tím, že poskytují informace pro navrhování politik, sledují výsledky a umožňují koordinovaná opatření v širokém měřítku.

Důvody podporující doporučení 1.5 a 1.6

2.3 Zároveň je třeba, aby se využívání sdílených dat i nadále důsledně řídilo veřejným zájmem. Odpovědnost za to nesou vlády členských států, přičemž občanská společnost bude hrát i nadále úlohu spolutvůrkyně a strážkyně zajišťující řádné využívání údajů. EHSV podporuje přístup Unie k otevřeným datům vycházející ze zásady, že data by měla sloužit společnému blahu a podporovat cíle udržitelnosti, ale že je důležité nebýt naivní a zůstat ostražitý vůči rizikům týkajícím se získávání dat pro komercializaci, jež by mohla přispět ke zhoršování životního prostředí, nadměrnému využívání přírodních zdrojů, nezákonnému odstraňování odpadů či odlesňování nebo by mohla být upřednostňována na základě netransparentních (mezinárodních) bezpečnostních důvodů nebo předpisů. EHSV opakuje, že plně podporuje návrh na změnu směrnice INSPIRE v souladu s iniciativou GreenData4all, a to zejména v zájmu zachování kontinuity.

Důvody podporující doporučení 1.7 a 1.8

2.4 EHSV vítá skutečnost, že se očekává snížení technické a finanční zátěže, konstatuje však, že zavedení specializovaných mechanismů financování nespadá do oblasti působnosti změn směrnice 2007/2/ES. EHSV se nicméně vyslovuje pro to, aby byly členským státům zpřístupněny zvláštní finanční prostředky, které by v dnešní době, jež se vyznačuje rostoucím významem dat, zajistily co nejúčinnější a nejdostupnější využívání dat. To je obzvláště důležité vzhledem k rychlosti technologického rozvoje, včetně rychle se vyvíjející oblasti umělé inteligence, která bude dále zvyšovat poptávku po vysoce kvalitních interoperabilních datech i jejich hodnotu.

Důvody podporující doporučení 1.9, 1.10 a 1.11

2.5 Ačkoli návrh odkazuje na akt EU o datech (nařízení (EU) 2023/2854) ([10]) a na obecné nařízení o ochraně osobních údajů (nařízení (EU) 2016/679) ([11]), nezabývá se explicitně strategickými výzvami a otázkami mezigenerační spravedlnosti, na něž v souvislosti se správou a využíváním dat upozornili mladí lidé. Při dalším prosazování této iniciativy by měla být zvláštní pozornost věnována uchovávání dat, včetně jejich energetické a vodní stopy, a otázkám svrchovanosti v oblasti údajů a ochrany údajů na evropské půdě. Ačkoli tyto aspekty mohou překračovat rámec bezprostřední působnosti směrnice 2007/2/ES, EHSV se domnívá, že spolu s hlediskem mládeže jsou neoddělitelně spjaty s celkovým cílem, jímž je zajistit dlouhodobě takovou správu evropských prostorových dat, jež bude inkluzivní – včetně odstranění „bílých zón“ v rámci Unie –, udržitelná a přístupná všem. Řešení těchto rozměrů má zásadní význam pro zachování důvěry v evropskou Infrastrukturu pro prostorové informace, zejména v současném geopolitickém, technologickém a bezpečnostním kontextu.

([10]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2854 ze dne 13. prosince 2023 o harmonizovaných pravidlech pro spravedlivý přístup k datům a jejich využívání a o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnice (EU) 2020/1828 (nařízení o datech) (Úř. věst. L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj).

([11]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

3. **POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY PŘEDLOŽENÉ K LEGISLATIVNÍMU NÁVRHU EVROPSKÉ KOMISE**

Pozměňovací návrh 1

doplnit nový 14. bod odůvodnění do dokumentu COM(2025) 985 final, kterým se mění směrnice 2007/2/ES

souvisí s doporučením 1.11

Text navržený Evropskou komisí	Pozměňovací návrh EHSV
	(14) Vzhledem ke strategickému významu prostorových dat, která spadají do oblasti působnosti směrnice 2007/2/ES, by mělo být zajištěno, že budou tato prostorová data shromažďována, uchovávána, zpracovávána a chráněna na evropské půdě a v rámci evropské soudní pravomoci. Posílí to právní jistotu, zvýší důvěru ve sdílení dat veřejného sektoru a sladí rámec GreenData4All s cíli Unie v oblasti digitální suverenity, kybernetické bezpečnosti a strategické autonomie.

Odůvodnění

Rychle se měnící geopolitický kontext vyžaduje, aby byla věnována zvýšená pozornost umístění, řízení a právnímu rámci správy evropských dat. EHSV zdůrazňuje, že ochrana údajů, postupy sdílení dat a standardy správy se v jednotlivých globálních jurisdikcích značně liší a že právní rámec Unie poskytuje obzvláště vysokou úroveň ochrany osobních*, veřejných a strategických údajů.

V této souvislosti se EHSV domnívá, že je nezbytné, aby byla evropská prostorová data řízena a spravována způsobem, který zajistí trvalé uplatňování evropských právních předpisů a norem, a ochrání tak cíle veřejného zájmu, právní jistotu a strategickou autonomii. *INSPIRE a GreenData4All nezahrnují osobní údaje.

Pozměňovací návrh 2

doplnit nový 15. bod odůvodnění do dokumentu COM(2025) 985 final, kterým se mění směrnice 2007/2/ES

souvisí s doporučením 1.6

Text navržený Evropskou komisí	Pozměňovací návrh EHSV
	(15) Článek 18 směrnice 2007/2/ES se mění takto: ***Členské státy zajistí, aby byly napříč různými úrovněmi veřejné správy určeny příslušné struktury a mechanismy pro koordinaci příspěvků organizací občanské společnosti a všech subjektů, které mají zájem na infrastruktuře pro prostorové informace členských států.***

Odůvodnění

Záměrem je doplnit do článku 18 výslovný odkaz na organizace občanské společnosti, protože využívání sdílených dat se musí i nadále důsledně řídit veřejným zájmem. Odpovědnost za to nesou vlády členských států, přičemž občanská společnost bude hrát i nadále úlohu spolutvůrkyně a strážkyně zajišťující řádné využívání údajů. EHSV podporuje přístup Unie k otevřeným datům vycházející ze zásady, že data by měla sloužit společnému blahu a podporovat cíle udržitelnosti,

ale že je důležité nebýt naivní a zůstat ostražitý vůči rizikům týkajícím se získávání dat pro komercializaci, jež by mohla přispět ke zhoršování životního prostředí, nadměrnému využívání přírodních zdrojů, nezákonnému odstraňování odpadů či odlesňování nebo by mohla být upřednostňována na základě netransparentních (mezinárodních) bezpečnostních důvodů nebo předpisů. EHSV opakuje, že plně podporuje návrh na změnu směrnice INSPIRE v souladu s iniciativou GreenData4all, a to zejména v zájmu zachování kontinuity.

Pozměňovací návrh 3

doplnit nový 21. bod odůvodnění do dokumentu COM(2025) 985 final, kterým se mění směrnice 2007/2/ES

souvisí s doporučeními 1.9 a 1.10

Text navržený Evropskou komisí	Pozměňovací návrh EHSV
	Mezigenerační spravedlnost vyžaduje tvorbu politik zaměřenou na budoucnost, jež bude explicitně zohledňovat dlouhodobé důsledky dnešních rozhodnutí pro budoucí generace. Patří mezi ně důsledky pro životní prostředí, sociální důsledky a (dosud neznámé) důsledky úlohy umělé inteligence v procesu tvorby prostorových dat. Při sběru, zpracování a zveřejňování prostorových dat je tato zásada obzvláště důležitá, neboť tato data jsou v rostoucí míře využívána jako podklad pro politická rozhodnutí s trvalými environmentálními a společenskými dopady. Přechod od směrnice INSPIRE k rámci GreenData4All, který obstojí i v budoucnu, proto představuje důležitou příležitost k dalšímu posuzování a zmírňování potenciálních negativních důsledků naší budoucnosti založené na datech.

Odůvodnění

Ačkoliv se mezigenerační spravedlnost může jevit jako široká koncepce, lze ji pro tento legislativní proces přímo použít. Její součástí je předcházení nepříznivým dopadům uchovávání dat na životní prostředí, pokud jde o vodu, energii a využívání půdy. Dále zahrnuje sociální důsledky, včetně rizik vyloučení v tzv. „bílých zónách" – nebo jednoduše nerovného přístupu. Neměly by být opomíjeny ani v současnosti neznámé a potenciální negativní důsledky umělé inteligence, které je však třeba řešit, například prostřednictvím komunity odborníků z řad uživatelů. Celkový přístup založený na spravedlnosti pak zajistí, aby Infrastruktura pro prostorové informace zůstala přístupná a prospěšná pro všechny – bez ohledu na osobní charakteristiky, původ, úlohu nebo postavení ve společnosti – jako základní prvek spravedlivého a udržitelného rámce pro správu dat, jenž bude sloužit současným i budoucím generacím.

Pozměňovací návrh 4

doplnit čl. 11 odst. 1 do dokumentu COM(2025) 985 final, kterým se mění směrnice 2007/2/ES

souvisí s doporučením 1.6

Text navržený Evropskou komisí	Pozměňovací návrh EHSV
	(11) článek 18 se mění takto: ***Členské státy zajistí, aby byly napříč různými úrovněmi veřejné správy určeny příslušné struktury a mechanismy pro koordinaci příspěvků organizací občanské společnosti a všech subjektů, které mají zájem na infrastruktuře pro prostorové informace členských států.***

Odůvodnění

Záměrem je doplnit do článku 18 výslovný odkaz na organizace občanské společnosti, protože využívání sdílených dat se musí i nadále důsledně řídit veřejným zájmem. Odpovědnost za to nesou vlády členských států, přičemž občanská společnost bude hrát i nadále úlohu spolutvůrkyně a strážkyně zajišťující řádné využívání údajů. EHSV podporuje přístup Unie k otevřeným datům vycházející ze zásady, že data by měla sloužit společnému blahu a podporovat cíle udržitelnosti, ale že je důležité nebýt naivní a zůstat ostražitý vůči rizikům týkajícím se získávání dat pro komercializaci, jež by mohla přispět ke zhoršování životního prostředí, nadměrnému využívání přírodních zdrojů, nezákonnému odstraňování odpadů či odlesňování nebo by mohla být upřednostňována na základě netransparentních (mezinárodních) bezpečnostních důvodů nebo předpisů. EHSV opakuje, že plně podporuje návrh na změnu směrnice INSPIRE v souladu s iniciativou GreenData4all, a to zejména v zájmu zachování kontinuity.

V Bruselu dne 18. března 2026.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Séamus BOLAND